

Årsrapport 2009
for
fællesfonden

Kirkeministeriet 2010
dok. nr.55820/10

Indledning

I henhold til bekendtgørelse nr. 173 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden af 29. januar 2010 udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten affattes i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr. 1693 af 19. december 2006.

Årsrapporten er sat op med visse lokale tilpasninger efter Økonomistyrelsens vejledning af 18. november 2009 om udarbejdelse af årsrapporter og indeholder følgende elementer:

- Beretning.
- Regnskab.
 - Resultatopgørelse og balance samt noter
 - Bevillingsregnskab
- Påtegning
- Bilag

Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Fællesfonden fungerer som folkekirkens fælleskasse. Ifølge lov om folkekirkens økonomi afholder fællesfonden en række nærmere bestemte udgifter, som de lokale menigheder er fælles om at drage nytte af. Fællesfonden dækker således:

- Løn, godtgørelse m.v. til præster og provster.
- Udgifter vedrørende stiftsadministrationerne, herunder pensioner til tidligere tjenestemandsansatte medarbejdere.
- Udgifter til folkekirkens fælles IT-løsninger.
- Tilskud til uddannelse af ansatte i folkekirken og af personer, der ønsker sådan ansættelse.
- Udgifter til en række særlige sagkyndige.
- Udgifter til revision af de lokale kirkelige kasser.
- Tilskud til særlige menigheder.
- Udligningstilskud til nedsættelse af kirkeskatten i økonomisk svage områder.
- Generelt tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb.
- Pensioner til tidligere tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.
- Fælles forsikrings- og skadesudgifter.

Herudover ydes tilskud i mindre omfang til forskellige folkekirkelige aktiviteter.

Fællesfondens indtægtsgrundlag består dels af landskirkeskatten, dels af en kompensation fra staten for anden lovgivnings provenuvirkning på kirkeskatten samt af enkelte, mindre driftsindtægter. Landskirkeskatten opkræves sammen med den lokale kirkeskat.

Fællesfonden bestyres af stiftsøvrighederne og af et administrativt fællesskab efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren og under ansvar over for kirkeministeren. Ministeren rådgives om fællesfondens forhold af en budgetfølgegruppe. Siden udarbejdelse af budgettet for 2008 har budgetfølgegruppen afholdt samråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift.

2.2 Årets økonomiske resultat

Fællesfonden kom ud af 2009 med et positivt resultat på 40,7 mio. kr. I budgettet for 2009 var det budgetterede resultat for året på 24,6 mio. kr. (ekskl. delregnskab 32, forsikring) Det endelige budgetterede resultat efter tillægsbevillinger tildelt i løbet af året var på 23,9 mio. kr. Årets resultat på 40,7 mio. kr. kan dermed henføres til 23,9 mio. kr. i form af budgetteret mindreforbrug og 16,8 mio. kr. i et ikke-budgetteret mindreforbrug (jf. tabel 2.3). Det ikke-budgetterede mindreforbrug kan henføres til 7,3 mio. kr. på præste- og provstelønninger mv. grundet vakante stillinger, 1,3 mio. kr. kan henføres til mindreforbrug på uddannelserne, 2,0 mio. kr. til provstirevision, 0,6 mio. kr. skyldes nedlæggelse af en studentermenighed samt ikke benyttede puljemidler. Endelig er der merindtægter på 2,7 mio. kr. i form af renteindtægter samt et merforbrug på 3,8 mio. kr. til pensioner grundet flere nye pensionsudbetalinger end forventet. Det resterende mindreforbrug på 6,8 mio. kr. skyldes diverse mindreforbrug på stifterne på 0,8 mio. kr. samt et mindreforbrug på 5,9 mio. kr. hos folkekirkens IT vedrørende allerede disponerede aktiviteter.

Stiftsadministrationer kan delvist og IT-kontoret kan frit videreføre et eventuelt mindreforbrug af bevillingen på delregnskab 3 henholdsvis delregnskab 4 til projekter i fremtidige år. Oversigt over videreførte bevillinger til 2010 fra 2009 *samt tidligere år* fremgår af tabel 4.4 og er på 17,3 mio. kr.

De konsoliderede driftsposter for fællesfonden fremgår af tabel 2.1.

Tabel 2.1 Fællesfondens økonomiske hovedtal 2009 (t. kr.)	Regnskab
Ordinære driftsindtægter	-1.147.384
Ordinære driftsomkostninger	814.845
heraf personaleomkostninger	607.852
Andre driftsposter, netto	291.163
Finansielle poster, netto	-11
Ekstraordinære poster, netto	681
Årets resultat	-40.708
<hr/>	
Folkekirkens forsikring	0

Ændringen af økonomiloven i 2006 medførte, at udgifter på pensions- og forsikringsområdet fra 2007 er blevet faktureret til de lokale kasser af fællesfonden. For at kompensere de lokale kasser de merudgifter, som lovændringen indebærer, blev landskirkeskatten reduceret svarende til de lokale kassers forsikringsbidrag, og fællesfonden udbetalte et generelt tilskud til de lokale kasser.

Som konsekvens af økonomilovens ændringer om betaling af forsikringsbidrag er delregnskab 32 – Folkekirkens forsikring – i lighed med tidligere årsrapport - derfor ikke indeholdt i fællesfondens samlede resultat, men forsikringen er en del af balancen.

Tabel 2.2 giver status over fællesfondens balance ultimo 2009

Tabel 2.2 Fællesfondens balance (t. kr.)	Status ultimo 31.12.09
Anlægsaktiver i alt	197.105
heraf immaterielle anlægsaktiver	21.230
heraf materielle anlægsaktiver	174.102
heraf finansielle anlægsaktiver	1.773
Omsætningsaktiver	254.419
Aktiver i alt	451.524
Egenkapital	-116.573
Hensatte forpligtelser	-85.108
Øvrige forpligtelser	-249.843
Passiver i alt	-451.524

Status for fællesfondens balance beskrives kort nedenfor. For en nærmere redegørelse af status og udvikling henvises til bilag 6.2

Anlægsaktiver var ultimo 2008 på 165,2 mio. kr. Forøgelsen af posten med 31,9 mio. kr. til 197,1 mio. kr. kan primært henføres til en forøgelse af materielle anlægsaktiver grundet opskrivning af fællesfondens bygningsmasse svarende til den offentlige vurdering for 2008 på 31,5 mio.kr. samt en

mindre forøgelse af (folkekirkens) IT-kontors aktiver på 0,6 mio. kr. Dertil kommer en mindre reduktion af finansielle anlægsaktiver på i alt 0,3 mio. kr.

Omsætningsaktiver var ultimo 2008 på 219,7 mio. kr., og forøgelsen på 34,7 mio. kr. kan henføres til en stigning i fællesfondens likviditet på ca. 41 mio. kr. som konsekvens af fællesfondens genopretning samt en stigning i ikke-forbrugte men reserverede (videreførte) bevillinger. Den resterende modsatrettede påvirkning af omsætningsaktiverne skyldes en nettoreduktion i stifternes tilgodehavender og deres periodeafgrænsningsposter.

Fællesfondens egenkapital var ultimo 2008 på 44,4 mio. kr. Forbedringen i egenkapitalen på 72,2 mio. kr. kan henføres til driftsresultatet på 40,1 mio. kr. samt ikke mindst opskrivningen af ejendommene således at egenkapitalen ultimo 2009 udgør 116,6 mio. kr., hvoraf i alt 17,3 mio. kr. er disponeret. Hensatte forpligtigelser er steget fra 25,9 til 85,1 mio. kr. og skyldes hovedsageligt budgetterede hensættelser på ca. 24 mio. kr. til pensionsforpligtigelser og 26,6 mio. kr. til forsikringskader. Forøgelsen skyldes flere og dyre skader (jf. bilag 6.3).

Øvrige forpligtigelser er faldet fra 314,6 mio. kr. med 64,7 mio. kr. til 249,9 mio. kr., hvilket primært skyldes en tilbagebetaling af lån i stiftsmidler på 36,3 mio. kr. samt en nedgang i gælden til forsikringsordningen på 8 mio. kr. Derudover er periodeafgrænsningsposterne - grundet færre mellemværender med leverandører - reduceret med 20,7 mio. kr. til 49,9 mio. kr.

Tabel 2.3. giver oversigt over fællesfondens indtægter og udgifter fordelt på delregnskaber. Det fremgår, at der er et mindreforbrug mellem budget og realiseret regnskab på 16,9 mio. kr. Afvigelsen kan primært henføres til vakancer på *Præster og provster* på delregnskab 2. Der er mindreudgifter på delregnskab 4 - *Folkekirkens IT* grundet påbegyndte, men endnu ikke udgiftsførte projekter. Derudover er der mindreudgifter på uddannelser, folkekirkens fællesudgifter samt finansielle poster. Merindtægter på delregnskab 1 er af teknisk art og udlignes af tilsvarende merudgifter i form af hensættelser på delregnskab 7.

Delregnskab 1, Landskirkeskat mv.: Merindtægten kan henføres til ikke budgetterede indtægter i form af midler fra staten på 5,8 mio. kr. til finansiering af seniorbonusordning (jf. bilag 6).

Delregnskab 2, Præster og Provster: Et mindreforbrug på 7,3 mio. kr. skyldes flere vakancer i stifterne.

Delregnskab 4, Folkekirkens IT: Et mindreforbrug på 5,9 mio. kr. skyldes påbegyndte, men endnu ikke udgiftsførte projekter.

Delregnskab 5, Folkekirkens uddannelser: Mindreudgifter på 1,3 mio. kr. kan henføres til færre aktiviteter på kirkefunktionæruddannelser samt en ikke-forbrugt bevilling til introkurser.

Delregnskab 6, Folkekirkens fællesudgifter: Mindreudgifter på ca. 2 mio. kr. kan henføres til mindreudgifter i stifterne til provstirevision.

Delregnskab 7, Folkekirkelige tilskud: Delregnskabets afvigelse kan primært henføres til et merforbrug på formål 10, som skyldes hensatte midler til seniorbonusordning (jf. delregnskab 1 samt bilag 6)

Delregnskab 11, Finansielle poster: Afvigelsen kan hovedsageligt henføres til kasseopbygning i Folkekirkens Administrative Fællesskab, hvor den budgetlagte renteudgift er blevet til en renteindtægt.

Tabel 2.3 Fællesfondens administrerede udgifter og indtægter 2009 (t. kr.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
1.- Landskirkeskat m.v.	Indtægtsbevilling	-1.047.870	-1.053.620	-5.750
2.- Præster og provster	Lovbunden bevilling	578.324	571.067	-7.257
3.- Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	76.599	75.834	-764
4.- Folkekirkens IT	Driftsbevilling	92.519	86.584	-5.935
5.- Folkekirkens Uddannelser	Driftsbevilling	48.990	47.692	-1.298
6.- Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	23.039	21.043	-1.996
7.- Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling	18.036	23.187	5.151
11.-Finansielle poster (nettoudgift)	Anden bevilling	5.200	2.478	-2.722
21.-Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	141.992	141.988	-3
31.-Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	39.272	43.038	3.766
		-23.899	-40.708	-16.809

For en nærmere redegørelse henvises til bilag 6.

Tabel 2.3a Tillægsbevillinger 2009 (t.kr.)

Beskrivelse	Løn	Øvrig drift	Netto
Dåbsoplæringsudvalget		243	243
Fratrædelsesordning		208	208
Lønsum til fratrædelse		122	122
Honorar - Tjenstlig undersøgelse		50	50
Uddannelse af døvepræst		19	19
Bispevalg Københavns Stift		313	313
Bortfald af boligbidrag Aalborg		61	61
Brugerundersøgelse		350	350
Bygningsrenovering Københavns Stift		1.000	1.000
Driftsstyring på kirkegårde - IT understøttelse		200	200
Skt.Petri underskudsdækning 2008 og 2009		255	255
Lolland-Falsters Stift tilbygning		1.100	1.100
Tillægsbevillinger i alt		3.921	3.921
Omplacering af midler fra drift til løn	630	-630	0

Kirkeministeren fastlagde budgettet for fællesfonden for 2009 i november 2008. Disse tal fremgår af første kolonne (budget 2009) i nedenstående tabel. Det endelige budgettal 2009 indeholder en række omposteringer og tillægsbevillinger. Det er tallene for budget + TB, der er anvendt som budgettal i denne årsrapport.

Tabel 2.3b Budget og tillægsbevillinger (t. kr.)	Budget 2009	Budget +TB 2009	Difference
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-1.046.470	-1.047.870	-1.400
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	578.324	578.324	0
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	73.466	76.599	3.133
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	92.519	92.519	0
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	48.656	48.990	334
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	23.039	23.039	0
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	17.626	18.036	410
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	5.220	5.200	-20
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	143.711	141.992	-1.719
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	39.272	39.272	0
Total	-24.638	-23.899	738
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	1.682	-	1.682

Nedenstående kommentarer til tabel 2.3b beskriver de ændringer, der er foretaget i forhold til det oprindelige budget.

Delregnskab 1

Fællesfonden modtager et tilskud til den gejstlige betjening af Rigshospitalet på i alt 1,4 mio. kr. Denne indtægt var ikke en del af det oprindelige budget 2009 og figurerer derfor som en tillægsbevilling.

Delregnskab 3

I 2010 har flere stifter modtaget tillægsbevillinger fra fællesfonden i forbindelse med omorganisering, bispevalg og lignende aktiviteter. Nedenstående tabel er en oversigt over disse tillægsbevillinger på samlet 3,1 mio. kr.

Enhed	Formål	Beløb
København	Bispevalg	313.400
København	Bispebolig, st. og 1.sal	1.000.000
Folkekirkens administrative Fællesskab	Udbygning af administration	1.100.000
Dåbsoplæringsudvalget	Dåbsoplæringsudvalgets arbejde	243.000
Ribe Stift	Omstrukturering	122.000
Lolland-Falster & Ribe	Tilfredshedsundersøgelse	350.000
Aalborg	Indtægtsreduktion - varmebidrag	60.732
Fyen	Forhørsleder	50.000
Helsingør	Omfordeling - stifter/udd.	-18.500
Haderslev	Omfordeling - stifter/udd.	-38.767
Århus	Omfordeling - stifter/udd.	-48.834
I alt		3.133.031

Delregnskab 5

I forbindelse med, at rektor for Løgumkloster Kirkemusikskole opsagde sin stilling med udgangen af november måned 2009, blev en aftale indgået med rektor om, at han fritstilles fra sit virke. I alt 208.000 kr. blev givet i tillægsbevilling til samlede omkostninger i forbindelse med fratrædelsen.

Der blev givet 19.500 kr. til Teologisk Pædagogisk Center til uddannelse af en døvepræst.

I bevillingsbrevene for 2008 blev det til Helsingør, Århus, og Haderslev Stifter oplyst, at ”de stifter, der har varetaget økonomiadministrative opgaver for uddannelsesinstitutioner og kirkemusikskoler, opgaver som nu er tilfaldet folkekirkens administrative fællesskab, vil få deres bevilling reduceret. Bevillingen vil blive reduceret svarende til omfanget af den opgave, som stiftet har varetaget.” En omfordeling på i alt 106.000 kr.

Det betød, at Helsingør Stifts bevilling for 2009 er reduceret med 18.500 kr., mens Sjællands Kirkemusikskoles bevilling er blevet forøget med 18.500 kr. for 2009.

Haderslev fik sin bevilling reduceret med 38.767 kr., som består af 21.600 kr. i forøgelse til Vestervig Kirkemusikskoles bevilling og 17.167 kr. i forøgelse til Løgumkloster Kirkemusikskoles bevilling for 2009.

Århus Stifts bevilling blev reduceret med i alt 48.834 kr., som omvendt gav en forøgelse af FIP Århus' bevilling med 10.167 kr., 12.667 kr. i forøgelse af FIP Københavns bevilling, og 26.000 kr. i forøgelse af TPCs bevilling for 2009.

Delregnskab 7

Udviklingen i budgettet skyldes primært tillægsbevilling på 200 t.kr. til Skov & Landskab vedrørende IT-understøttelse af driftsstyring af kirkegårde samt tillægsbevilling til Sankt Petri på 254 t.kr.

Delregnskab 11

Differencen på 20 t.kr. kan henføres til en tilpasning af budget til de reelt udmøntede midler.

Delregnskab 21

Forskellen skyldes afvigelse i det generelle tilskud til de lokale kasser mellem det oprindelige budgetterede og det endelige reviderede budget.

Delregnskab 32

Afvigelsen skyldes, at indtægterne meldes ud, og dermed ligger fast, før det øvrige budget fastlægges. Indtægtsbudgettet og udgiftsbudgettet udarbejdes uafhængigt af hinanden. Hele overskuddet (og eventuelt underskud) delregnskabet posteres på reserven.

2.3 Årets faglige resultater

Fællesfondens mange aktiviteter er vist i en række oversigter nedenfor. Her er der, i lighed med foregående år, lagt vægt på at anskueliggøre omfanget af følgende aktiviteter:

- Personaleforbrug i form af anvendte årsværk,
- IT-aktiviteter i form af antal pc-arbejdspladser, brug af helpdesk og personaleforbrug,
- Uddannelsesvirksomhed i form af antal studerende og kursusdage,
- Forsikringsvirksomhed i form af udgifter til dækning af skader.

Årsværk for præster

Af tabel 2.4 nedenfor ses fordelingen af anvendte årsværk for præstestillinger i folkekirkens 10 stifter i Danmark.

Det samlede antal anvendte årsværk viser en afvigelse i form af et mindreforbrug på ca. 31 årsværk i forhold til normering. Af tabellen ses, at de største mindreforbrug af årsværk findes i to stifter, Aalborg Stift samt Københavns Stift med 12,5 årsværk og 7,4 årsværk, hvilket skyldes vakancer samt afvikling af studieorlov i Aalborg Stift. Det skal bemærkes, at begge stifter står til at afgive præstestillinger når den nye præstefordeling er fuldt implementeret i 2015. De øvrige stifter har samlet set et lille nettomindreforbrug også primært grundet vakancer.

Lokalt finansierede præster finansieres lokalt og ikke af fællesfonden samt staten. Derfor indgår de kun som en supplerende oplysning.

Tabel 2.4 Præstestillingernes personaleforbrug

Stift	Antal anvendte årsværk 2007	Antal anvendte årsværk 2008	Antal normerede årsværk 2009	Antal anvendte årsværk 2009	Afvigelse	Lokalt finansierede præster
København Stift	196,00	212,10	217,50	210,10	7,40	2,80
Helsingør Stift	263,30	264,80	268,40	264,80	3,60	7,70
Roskilde Stift	244,00	237,60	249,10	249,60	-0,50	12,00
Lolland-Falster Stift	62,50	62,00	63,00	62,80	0,20	0,00
Fyns Stift	183,50	184,50	187,00	184,80	2,20	7,00
Aalborg Stift	218,90	212,10	222,10	209,60	12,50	4,40
Viborg Stift	172,20	175,70	176,80	177,10	-0,30	4,80
Århus Stift	273,90	273,90	273,90	273,90	0,00	16,80
Ribe Stift	156,80	156,70	154,70	153,10	1,60	2,40
Haderslev Stift	180,70	177,70	179,30	174,70	4,60	5,40
I alt	1951,80	1957,10	1991,80	1960,50	-31,30	63,30

Årsværk for stiftsadministrationer

Tabel 2.5 viser personaleforbruget i stifterne opdelt på sagstyper. Der har været en stigning i årsværksforbrug i forhold til 2008, hvilket primært kan henføres til ekstra ressourcer i forbindelse med bispevalget i Købehavns stift samt en teologisk konsulent og en mediekonsulent i Viborg Stift. De sidst nævnte er finansieret af stiftsbidraget. Derudover skal det bemærkes, at Folkekirkens Administrative Fællesskab (der indgår i Lolland-Falsters stift) har overtaget yderligere økonomiforvaltningsopgaver fra stifter.

Tabel 2.5 Personaleforbrug i stiftsadministrationer

Sagstyper i stiftsadministrationen	Antal forbrugte årsværk		
	2007	2008	2009
Amanuensisfunktionen for biskoppen	9,4	10,6	9,5
Økonomiforvaltning, herunder kapitalforvaltning	20,4	21,8	22,0
Byggesager vedr. kirker, præstegårde og sognegårde mv.	6,0	5,9	4,4
Tilsyn og godkendelse vedr. kirker og kirkegårde	4,1	4,4	2,3
Løn og ansættelsesvilkår for kirke- og kirkegårdsfunktionærer	15,0	14,8	13,8
Rådgivning af menighedsråd og provstiuvalg	18,6	19,3	11,6
Sekretariat for stiftsudvalg m.v	5,3	5,7	4,9
Personalesager	2,2	1,8	1,6
Stiftsadministrationers drift	13,9	16,1	44,4
Præsteansættelser og forvaltning af løn m.v. til præster	16,8	16,0	8,5
Tjenestemandspensioner	0,4	0,4	0,1
I alt	112,2	116,8	123,1

Som der fremgår, har der - udover den ovenfor nævnte stigning i det totale årsværksforbrug - umiddelbart været en kraftig stigning i stiftsadministrationers drift i form af forskydninger fra andre opgavetyper på ca. 28 årsværk. Ændringen dækker ikke over en kraftig stigning i den interne administration, men kan henføres til:

- I 2009 er opgørelsesmetoden for årsværksforbrug ændret grundet ibrugtagning af Mtid(tidsregistrering). Dette har blandt andet betydet en voldsom forskydning af registrerede opgaver på stiftsadministrationernes drift. Eksempelvis er meget rådgivning, telefontid og -support mv. nu samlet under stiftsadministrationernes drift og ikke som tidligere fordelt på andre sager.
- Efter ovennævnte ændring er sagstypen også anvendt som en ”diverse” ved ”produktionsopgaver” opgaver, som ikke kan placeres andet sted.
- Opgaver – for næsten 7 årsværk – som er løst og finansieret af det bindende stiftsbidrag indgår i opgørelsen.

Årets faglige resultater for folkekirkens IT

De faglige resultater opdeles i en kort beskrivelse af de væsentligste projekter (For en opgørelse af nøgletal og driftsorienterede produktionsresultater henvises til Årsrapport 2009 for Folkekirkens IT).

De væsentligste projekter:

Personregistreringen

Der har i 2009 været arbejdet med:

- Ændring af lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald
- Forberedelse til ændring af regelsæt vedrørende personregistreringen i Sønderjylland.

Folkekirkens og Kirkeministeriets it-anvendelse

Der har i 2009 været arbejdet med flere større projekter:

- reprogrammering af Personregistret og Den elektroniske Kirkebog, der udføres i et samarbejde med Indenrigs- og Sundhedsministeriets CPR-Kontor
- anskaffelse og implementering af nyt KIS (Kirkenettets Informationssystem)
- fortsat implementering af ESDH til stiftsadministrationerne og Kirkeministeriet
- udvikling af services til FLØS (løn) og økonomistyring
- etablering af den nødvendige infrastruktur til afvikling af Microsoft Sharepoint Office Service (MOSS)
- implementering af et nyt It-Skrivebord, som er finansieret af Landsforeningen af Menighedsråd, inkluderer en web-baseret adgang til ESDH-systemet for menighedsrådene samt analyse og behovsopgørelse til Kirkeministeriets og folkekirkens intranet
- behovsopgørelse og forberedelse af udbud vedrørende KAS (System til kapitalforvaltning og forvaltning af gravstedsaftaler) som finansieres af stiftsmidlerne.

It-governance

Styring af it-området, som omfatter standardisering, metoder og kvalitet, kompetenceudvikling, it-sikkerhed og økonomistyring m.m.

De vigtigste aktiviteter i 2009 er:

- indkøring af en ny driftsleverandør for den outsourcete del af Kirkenettet
- indkøring af styringsværktøjer i projektsekretariatet (projektportal) og i brugerservice (helpdesksystem)
- implementering af system-, dataejere samt forberedelse af risikoanalyse
- omlægning af Kirkenettets 2.600 adsl-linjer til Mybase med trådløs access og understøttelse af ip-telefoni
- implementering af system (SCCM) til styring og distribution af klientsoftware
- etablering og indkøring af et system til opfølgning på system og it-aktivers tilgængelighed.

IT-Kontorets årsværk

Personaleforbruget i IT-Kontoret har i 2009 været på i alt 32,5 årsværk. Stigningen i henvendelser til Brugerservice kan henføres til, at fra 2009 registreres samtlige henvendelser mod tidligere, hvor kun henvendelser, som var oprettet i Helpdesksystemet, registreredes.

Tabel 2.6 Aktiviteter i folkekirkens IT

Folkekirkens IT	2007	2008	2009
Aktiviteter:			
Antal pc- arbejdspladser	3.265	3.338	3.497
Antal installationssteder	2.400	2.415	2.669
Antal brugere	4.018	4.325	4.100
heraf personregisterførere	3.011	3.165	3.200
Antal henvendelser til Brugerservice	-	30.467	42.041
heraf vedr. pc-support	25.875	22.199	25.554
heraf vedr. personregistrering	7.827	8.268	13.530
heraf vedr. leverancer og gen. spm.			2.957
Antal årsværk	28,2	32,7	32,5

Uddannelse og efteruddannelse af præster

Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse (FIP) i København og Århus varetager begge følgende kursustyper:

- Den obligatoriske uddannelse af teologiske kandidater (pastoralseminariet)
- Efteruddannelse af nyansatte præster
- Efteruddannelse af nyansatte provster

Den samlede kursusaktivitet ses af de to tabeller nedenfor. Studieaktivitet målt i antal kursisdage er steget med 2,9 pct. i København i forhold til 2008. I Århus ses en stigning i kursisdage på 5,7 pct. En kursisdag er 7,4 timer.

Tabel 2.7 FIP København

Studieaktivitet	2008	2009
Antal kursister	395	441
Antal kursusdage	243	244
Antal kursisdage	5.954	6.124

Tabel 2.8 FIP Århus

Studieaktivitet	2008	2009
Antal Kursister	53	56
Antal kursusdage	171	171
Antal kursisdage	4.531	4.788

Teologisk Pædagogisk Center Løgumkloster underviser i almenteologiske og praktiskeologiske fag. I forhold til 2008 er kursusaktiviteten målt i antal kursisdage steget med 3,3 pct.

Tabel 2.9 TPC

Studieaktivitet	2008	2009
Antal kursister	1.735	1.634
Antal kursusdage	413	491
Antal kursisdage	7.143	7.377

Kirkemusikskolerne

Nedenfor er vist udviklingen i antal færdiguddannede fra folkekirkens 3 kirkemusikskoler.

Tabel 2.10 Gennemførte uddannelsesforløb

Sjællands Kirkemusikskole	2008	2009
PO- organister	16	14
Organister	98	93
Kirkesangere	46	46
Kirkekorledere	1	3
I alt	161	156

Løgumkloster Kirkemusikskole	2008	2009
Organister	97	74
Kirkesangere	55	51
Kirkekorledere	0	0
Klokkenister	8	10
I alt	160	135

Vestervig Kirkemusikskole	2008	2009
Organister	116	103
Kirkesangere	43	50
Kirkekorledere	0	0
I alt	159	153

Antal gennemførte uddannelsesforløb i Kirkemusikskole har samlet udvist et fald på 7,5 pct. i forhold til 2008.

Kirkefunktionæruddannelse

Fællesfonden yder tilskud til uddannelsen af kirkefunktionærer: Kordegne, kirketjenere og gravere. Kirkefunktionæruddannelsen foregår på AMU-Fyn.

Antal personer, der har gennemført de forskellige uddannelser, fremgår af tabel 2.11 og 2.12 nedenfor. Som konsekvens af *cirkulære nr. 9685 af 7. august 2009 om uddannelseskraft for kirkefunktionærer* er kirkefunktionæruddannelsen blevet omstruktureret, og dermed er opgørelserne ændret. Det betyder, at tal for 2008 i tabel 2.11 og tal for 2009 i tabel 2.12 ikke er direkte sammenlignelige.

Begge tabeller viser statistik for AMU-uddannelser for medarbejdere i folkekirken, som har fulgt AMU-uddannelserne, og viser den obligatoriske grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne samt den obligatoriske efteruddannelse for kordegne – afhængig af jobfunktionen i samt efteruddannelse for kirkefunktionærer.

Folkekirkens brancheudvalg under SCKK er ansvarlig for at udvikle, kvalitetssikre og markedsføre AMU-uddannelserne til folkekirkens medarbejdere.

Brancheudvalget er sammensat af repræsentanter fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i folkekirken. Brancheudvalget har følgende sammensætning: Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Kordegneforening, FAKK – Forbundet af Kirke- og kirkegårdsansatte, 3F, FPO – Foreningen af Præliminære Organister og Dansk Kirkemusiker Forening.

Tabel 2.11 - Statistik for 2008

Statistik for hold afholdt under Kirkeministeriet		Antal deltagere
		2008
1. Obligatorisk grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne		
a. Fælles for alle:		
	Samarbejde, kommunikation og faglig etik	146
	Medvirken ved gudstjeneste/kirkelige handlinger	189
	Klargøring til gudstjeneste/kirkelige handlinger	172
	Tilrettelæggelse af det praktiske arbejde i kirken	172
b. Fælles for kirketjenere/gravere:		
	Vedligeholdelse af kirkens interiør og inventar	153
	Manuel betjening af kirkens tekniske installationer	164
	Tilsyn med kirkebygninger og inventar	172
c. For kordegne:		
	Betjening af menighedsrådet	31
	Forvaltningsret i sagsbehandlingen	16
	Håndtering af data i virksomhedens it-systemer	131
	Brug af PC på arbejdspladsen	131
	Databasevedligeholdelse til jobbrug	131
2. Efteruddannelse for kirkefunktionærer		
a. Fælles for alle:		
	Medvirken ved kirkens kulturelle og sociale ydelser	11
	Håndtering af den problemfyldte brugerkontakt	27
	Den professionelle betjening i kirken	44
b. Fælles for kirketjenere/gravere/gravermedhjælpere:		
	Betjening/styring af de automatiske anlæg i kirken	11
	Manuel betjening af kirkeklokker	11
3. Obligatorisk efteruddannelse for kordegne - afhængig af jobfunktion		
	Opstilling og analyse af årsregnskabet	55
	Likviditets- og balancebudgettering	55
	Bilagsbehandling med efterfølgende kasserapport	55
	Daglig registrering i et økonomistyringsprogram	55
a. For præster:		
	Oprettelse af database til jobbrug	25

Tabel 2.12 - Statistik for 2009

Tabel 2.12 Statistik for hold afholdt under Kirkeministeriet		Antal deltagere 2009	
1. Obligatorisk grunduddannelse for kirkefunktionærer ¹⁾		Efter 1/9-09 ³⁾	
a. Fælles for alle:			
	Kirkens rengøring, teknik og vedligehold	86	48
	Renholdelse af kirkens omgivelser	12	
b. Fælles for kirketjenere/gravere:			
	Praktisk Kirketjeneste	141	30
	Specialrengøring	13	9
c. For kordegne:			
	Liturgisk kirketjeneste	50	15
	Betjening af menighedsråd	60	
	Forvaltningsret i sagsbehandlingen	75	
	Verificering ved navneændring	45	
	Personregistrering, grundkursus	115	
	Personregistrering, systemkursus	28	
	Personregistrering, særlige opgaver	42	
2. Efteruddannelse for kirkefunktionærer			
a. Fælles for alle:			
	Medvirken ved kirkens kulturelle og sociale ydelser	13	
	Håndtering af den problemfyldte brugerkontakt	12	
	Den professionelle betjening af kirkens brugere	50	
b. Fælles for kirketjenere/gravere/gravermedhj.:			
	Klokkringning	36	
3. Obligatorisk efteruddannelse for kirkefunktionærer ²⁾ - afhængig af jobfunktion			
	Regnskab og budget	46	
	Økonomistyring i offentlige organisationer	141	
	Konteringsinstrukser	91	
	Montage og justering af sensorer i procesindustrien (krematorie)	24	

¹⁾ Heriblandt kirketjenere, gravere og kordegne

²⁾ Heriblandt kordegne

³⁾ Efter 1. september 2009 er uddannelsen tilrettelagt jf. cirkulære nr. 9685 af 7. august 2009. Kursusindholdet er ændret

Forsikringsvirksomhed

Den gennemsnitlige årlige udgift til skader målt over 100 år blev i 2004 i årets priser vurderet til 50 mio. kr. Det budgetterede beløb i 2009 var på 59,5 mio. kr. til skader. I 2009 har den samlede udgift til skader udgjort 58,9 mio. kr. (hvoraf 42,5 mio. kr. er udbetalt i 2009 og 16,4 mio. kr. hensat til fremtidig udbetaling vedr. skader i 2009). Yderligere hensættelse vedr. skader fra tidligere år, omkostninger til administration mv. giver derved et underskud på 8,0 mio. kr. i 2009.

I nedenstående tabel 2.13 er skaderne opgjort på type. Tyveri og brand inklusiv el/kortslutning udgør henholdsvis 34,1 pct. og 28,6 pct. af de samlede udgifter (udbetalte erstatninger og hensættelser).

Tabel 2.13 Skader 2009 i kr.

	Antal skader	Udbetalte erstatninger	Hensættelser	Udgifter i alt
Brand inkl. el/kortslutning	111	9.341.632	3.047.716	12.389.459
Diverse	346	4.633.395	5.342.883	9.976.624
Glas	118	500.184	223.922	724.224
Hærværk	2	17.826	1.768	19.596
Svampe / Insekt	1	0	56.531	56.532
Skjult rør	126	2.978.779	1.219.874	4.198.778
Storm	0	0	0	0
Tyveri	588	9.252.978	5.517.474	14.771.040
Vand	35	268.356	943.037	1.211.428
I alt	1.327	26.993.149	16.353.205	43.346.355

2.4 Forventninger til det kommende år

Økonomiske rammer

Det budgetterede årsresultat for 2010 eksklusiv tillægsbevillinger og eksklusiv delregnskab 32 – Forsikringer udgør 29,9 mio. kr. Samlet er forventningen til fællesfondens økonomi, at budgettet for 2010 kan holde.

Eksterne påvirkninger

Der er ingen forventninger om væsentlige nye påvirkninger i årene fra 2010 og frem fra eksterne faktorer siden budget 2010 blev vedtaget i november 2009.

3. Målrapporing

For målrapporing af resultataftaler for stifter, uddannelsesinstitutioner, Folkekirkens IT samt Folkekirkens Administrative Fællesskab henvises der til de enkelte aftaleparters årsrapport. Dette år var første år for resultataftaler for IT-kontor, stifter, og uddannelsesinstitutioner.

4. Regnskab

4.1 Anvendt regnskabspraksis

Lov om folkekirkens økonomi

Ifølge § 17, stk. 1 i lov om folkekirkens økonomi aflægger kirkeministeren regnskab for fællesfonden.

Kirkeministeren kan ifølge § 17, stk. 3, i samme lov bede stiftsøvrighederne, det administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden, om at tilvejebringe de oplysninger og det regnskabsmæssige materiale, som er nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

Bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 173 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden. Kapitel 7 i bekendtgørelsen om aflæggelse af regnskab fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

Regnskab

Institutionens beholdninger af aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. Udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Økonomistyrelsen udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Ejendomme er værdiansat til den offentlige ejendomsværdi og registreret i folkekirkens administrative fællesskabs regnskab, og der afskrives ikke på disse.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, som afskrives efter saldometoden. Fra 2010 afskrives bunkede IT-aktiver lineært. Der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end et år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

- Lejemål 4 år
- Inventar 3 år
- Programmell 3-5 år

-

Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter bl.a. skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse.

4.2 Resultatopgørelse

Forklarende noter til resultatopgørelsen er inkluderet som bilag 6.1 til årsrapporten.

Tabel 4.1. Resultatopgørelse for Fællesfonden

Note	Resultatopgørelse (t. kr.)	Regnskab	
		2008	Regnskab 2009
6.1	Ordinære driftsindtægter		
	Landskirkeskat og kompensation	-999.515	-1.053.620
	Salg af varer og tjenesteydelser	-94.846	-93.764
	Ordinære driftsindtægter i alt	-1.094.361	-1.147.384
	Ordinære driftsomkostninger		
	Forbrugsomkostninger		
	Husleje	2.568	2.855
	Andre forbrugsomkostninger	300	320
	Forbrugsomkostninger i alt	2.868	3.174
	Personaleomkostninger		
	Lønninger	919.970	963.189
	Pension	28.129	30.774
	Lønrefusion	-366.917	-388.011
	Andre personaleomkostninger	2.050	1.901
	Personaleomkostninger i alt	583.232	607.852
	Af- og nedskrivninger	14.873	11.380
	Andre ordinære driftsomkostninger	163.032	192.438
	Ordinære driftsomkostninger i alt	764.005	814.845
	Resultat af ordinær drift	-330.356	-332.539
	Andre driftsposter		
	Andre driftsindtægter	-4.623	-7.586
	Overførselsindtægter	-811.019	-837.690
	Andre driftsomkostninger	873.012	901.974
Pensioner, fratrukt personale	87.525	92.476	
Udligningstilskud og generelt tilskud	159.614	141.988	
Resultat før finansielle poster	-25.847	-41.377	
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-5.291	-1.779	
Finansielle omkostninger	3.231	1.768	
Resultat før ekstraordinære poster	-27.907	-41.388	
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	-2	-5	
Ekstraordinære omkostninger	0	686	
Årets resultat	-27.910	-40.708	

Tal for regnskab 2008 er ændret i forhold til årsrapport 2008. Det skyldes, at for 2009 er poster vedrørende det bindende stiftsbidrag ikke en direkte del af fællesfondens regnskab, og poster vedrørende det bindende stiftsbidrag for 2008 er derfor for sammenlignelighedens skyld manuelt trukket ud af 2008 regnskabet. Der er ingen konsekvenser for resultatet.

4.3 Balancen

Fællesfondens balance er opført i tabel 4.2 herunder.

Tabel 4.2

Note	Aktiver (t. kr.)	Primo 2009	Ultimo 2009
6.2.1	<u>Immaterielle anlægsaktiver</u>		
	IT-projekter	21.226	21.231
6.2.2	<u>Materielle anlægsaktiver</u>		
	Grunde, arealer og bygninger	133.950	165.412
	Inventar og IT-udstyr	7.949	8.690
	Materielle anlægsaktiver i alt	141.899	174.102
	<u>Finansielle anlægsaktiver</u>		
	Øvrige finansielle anlægsaktiver	2.117	1.773
	Finansielle anlægsaktiver i alt	2.117	1.773
	Anlægsaktiver i alt	165.241	197.105
	<u>Omsætningsaktiver</u>		
	Varebeholdninger	59	0
	Tilgodehavender	48.602	39.653
	Periodeafgrænsninger	67.651	48.133
	Likvide beholdninger	103.401	166.633
	Omsætningsaktiver i alt	219.713	254.419
	Aktiver i alt	384.953	451.524

Note	Passiver (t. kr.)	Primo 2009	Ultimo 2009
6.2.3	Egenkapital i alt	-44.416	-116.573
6.2.4	Hensættelser	-25.941	-85.108
6.2.5	<u>Langfristede gældsposter</u>		
	Prioritetsgæld	0	0
	Anden langfristet gæld	-120.839	-75.352
	Langfristede gældsposter i alt	-120.839	-75.352
6.2.6	<u>Kortfristede gældsforpligtelser</u>		
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	-25.979	-24.280
	Anden kortfristet gæld	-2.748	-2.187
	Skyldige feriepenge	-94.447	-98.054
	Periodeafgrænsningsposter	-70.577	-49.860
	Døve- og Hørehæmmede	-6	-110
	Kortfristet gæld i alt	-193.757	-174.491
	Gæld i alt	-314.596	-249.843
	Passiver i alt	-384.953	-451.524

Forklarende noter til balanceposter er inkluderet som bilag 6.2 til årsrapporten.

4.5 Bevillingsregnskab

De for institutionen relevante delregnskaber er inkluderet i nedenstående tabel 4.3.

Tabel 4.3. Bevillingsregnskabet

Tabel 4.3. Bevillingsregnskabet (t. kr.)

	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensatio	-999.515	-1.047.870	-1.053.620	-5.750	101
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	554.614	578.324	571.067	-7.257	99
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	70.482	76.599	75.834	-764	99
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirke IT	93.204	92.519	86.584	-5.935	94
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirke uddannelser	45.161	48.990	47.692	-1.298	97
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirke fællesudgifter	18.846	23.039	21.043	-1.996	91
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	15.134	18.036	23.187	5.151	129
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	-254	5.200	2.478	-2.722	48
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	159.614	141.992	141.988	-3	100
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	14.804	39.272	43.038	3.766	110
Total	-27.910	-23.899	-40.708	-16.809	170
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirke forsikring	-	-	-	-	-

Forklarende noter til bevillingsregnskabet er inkluderet som bilag 6.1 til årsrapporten.

4.6 Bevillingsafregning

I henhold til gældende bekendtgørelse er der videreførelsesadgang mellem årene for bevillinger udbetalt til delregnskab 3 - Stiftsadministrationer m.v. og delregnskab 4 - Folkekirke IT. Samlet - inklusiv videreførelser fra tidligere år - videreføres der bevilling for 17,3 mio. kr. Fordelingen fremgår af tabel 4.4.

Tallene for stiftsadministrationerne i tabel 4.4 er den konsoliderede videreførte bevilling for alle 10 stifter. Der overføres ikke bevilling imellem stifterne.

Fra 2007 blev bevillingen til stiftsadministrationerne givet som en nettobevilling, der justeres i henhold til de indtægter, som stiftsadministrationerne måtte have.

"Bortfaldskolonnen" omfatter stifternes lønomkostninger og overheadomkostninger ved kapitalforvaltning, der var indeholdt i budgettet, men finansieres af stiftsmidlerne. Der er indført indtægtsfinansieret virksomhed for visse aktiviteter finansieret af det bindende stiftsbidrag, samt Folkekirke Administrative Fællesskab.

Tabel 4.4. Bevillingsafregning 2009**Tabel 4.4. Bevillingsafregning 2009 (t. kr.)**

Delregnskab		Bevilling	Regnskab	Årets resultat	Bortfald	Resultat til videreførelse	Overført fra tidligere år	Overført fra lønsum til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse
3.- Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	52.935	52.447	-488	0	-488	-2.594	0	-3.082
	Øvrig drift	22.723	23.288	565	2.157	2.722	-2.756	0	-34
		75.658	75.734	77	2.157	2.234	-5.350	0	-3.117
4.-Folkekirkeens IT	Lønsum (konto 18)	15.000	17.036	2.036	0	2.036	2.253	-4.289	0
	Øvrig drift	77.519	69.548	-7.971	0	-7.971	-10.543	4.289	-14.225
		92.519	86.584	-5.935	0	-5.935	-8.290	0	-14.225

Vedrørende bevillingsafregning:

Delregnskab - 3: Stiftsadministration omfatter kun formål 10.

Delregnskab - 4: Folkekirkeens IT omfatter alle formål.

På enkelte områder under fællesfonden anvendes regler for indtægtsfinansierede aktiviteter under den ordinære virksomhed. Det gælder for Folkekirkeens administrative Fællesskab, administration af stiftskapitalerne, samt i mindre grad forskellige samarbejdsaftaler.

Tabel 4.5. Indtægtsfinansieret virksomhed 2009

(t.kr.)	Indtægt	Løn	Øvrig drift	Total
Rådgivning af menighedsråd	-211	191	20	0
Opgaver under bindende stiftsbidrag	-3.166	2.976	190	0
Øvrige opgaver – Folkekirkeens Adm. Fællesskab	-1.939	1.479	460	0
Total	-5.316	4.646	670	0

5. Påtegning af det samlede regnskab

Fremlæggelse

Årsrapporten er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 173 af 29. januar 2010 "Bekendtgørelse om budget- og regnskabsvæsen for fællesfonden m.v."

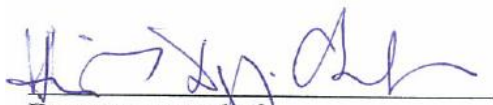
Årsrapporten omfatter de delregnskaber i fællesfonden, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med revisionen for 2009.

Påtegning

Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

4/6 2010

Departementschef

Økonomichef

Erklæring om revision af fællesfondens årsrapport for 2009

Formål med erklæring

Formålet med erklæringen er at give Kirkeministeriet en samlet vurdering af fællesfondens regnskabsaflæggelse og økonomiske forvaltning baseret på den udførte revision i regnskabsåret 2009.

Ledelsens ansvar

Årsrapporten påtegnes af virksomhedens ledelse og af ressortministeriets departement, jf. bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen mv. af 19. december 2006. Med påtegningen tilkendes:

- at regnskabet er rigtig, dvs. at regnskabet ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af regnskabet.

Grundlaget for revisionen

Rigsrevisionen har for regnskabsåret 2009 revideret fællesfonden. Revisionen er udført i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik. Dette indebærer, jf. rigsrevisorlovens § 3, at det ved revisionen er efterprøvet, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere er der foretaget en vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet.

Rigsrevisionen betragter med denne erklæring revisionen af årsrapporten for 2009 som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog tage spørgsmål vedrørende dette og tidligere regnskabsår op til yderligere undersøgelser. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er behandlet i denne erklæring og revisionsberetning, bliver vurderet på ny.

Den udførte revision

Revisionen er tilrettelagt og udført på grundlag af en vurdering af væsentlighed og risiko og er baseret på stikprøver og en gennemgang af forretningsgange og interne kontroller.

Revisionen af fællesfonden har for regnskabsåret 2009 omfattet løbende årsrevision og afsluttende årsrevision. Den afsluttende årsrevision omfattede afsluttende revision af regnskaber, der indgår i fællesfondens konsoliderede årsrapport. Resultaterne af den afsluttende årsrevision er afrapporteret til stifterne samt Folkekirkens Administrative Fællesskab og it-kontoret.

Konklusion

På baggrund af den udførte revision er Rigsrevisionen nået frem til følgende konklusion:

- Det er Rigsrevisionens opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af fællesfondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2009 samt af resultatet af fællesfondens aktiviteter for perioden 1. januar – 31. december 2009 i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelsen om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden mv.
- Det er ligeledes Rigsrevisionens opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der i videst muligt omfang sikrer, at de dispositioner, der er omfattet af årsrapporten, er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

- Rigsrevisionen er ved den udførte forvaltningsrevision ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen på de områder, Rigsrevisionen har undersøgt, ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Der henvises i øvrigt til revisionsberetningen.

København, den 10. september 2010

Rigsrevisionen

Anne Aagaard
Kontorchef

6. Bilag til regnskabet

6.1 Noter til bevillingsregnskabet og resultatopgørelsen

I det følgende er forbrug og budget fordelt på delregnskab og formål for fællesfonden. Budgettal er dog ikke udspecificeret på alle formål under de enkelte delregnskaber.

6.1.1 Landskirkeskat og kompensation

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-999.515	-1.047.870	-1.053.620	-5.750	101
FORMÅL - 11 - Landskirkeskat	-776.415	-722.270	-722.274	-4	100
FORMÅL - 12 - Kompensation til folkekirken fra FL	-223.100	-324.200	-324.200	0	100
FORMÅL - 13 - Øvrige indtægter til fællesfonden	0	-1.400	-7.146	-5.746	510

Merindtægten kan henføres til ikke budgetterede indtægter i form af midler fra staten på 5,8 mio. kr. til finansiering af seniorbonusordning til præster såvel som kirkefunktionærer (jf. trepartsforhandlingerne for OK perioden 2008-2011). Midlerne er blevet hensat på delregnskab 7, og viser et tilsvarende merforbrug på delregnskab 7.

6.1.2 Præster og provster

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	554.614	578.324	571.067	-7.257	99
FORMÅL - 21 - Løn, 40/60 præster	513.354	536.582	531.578	-5.004	99
FORMÅL - 23 - Løn, barselsvikarer	4.116	3.718	2.699	-1.019	73
FORMÅL - 24 - Godtgørelser (præster)	34.288	31.539	33.390	1.851	106
FORMÅL - 26 - Præster med refusion	0	0	0	0	0
FORMÅL - 27 - Feriepengeregulering	2855	6.485	3.400	-3.085	52

På delregnskab 2 for præster og provster har der været et mindreforbrug på 7,3 mio. kr.

Dette skyldes primært mindreforbrug på 5,0 mio. kr. på formål 21 *Løn*, grundet ubesatte stillinger i stifterne, jf. årsværkforbrug i afsnittet ”faglige resultater”. Delregnskabet indeholder refusion fra staten til 40 % af løn til aflønning af præster og provster, eksklusiv løn til lokalt finansierede præster. Fællesfonden har modtaget 359,1 mio. kr. i refusion fra staten til præstelønninger (eksklusiv pension).

Formål 23 *Løn, barsel* viser en mindredgift på 1,0 mio. kr. i forhold til budgettet.

Formål 24 *Godtgørelser* omfatter en samlet merudgift på 1,9 mio. kr. Merudgiften skyldes udgifter til tjenestedragter, flyttegodtgørelser i forbindelse med stillingskift og pensioner samt udgifter til befordring i forbindelse med tjenesterejser. Merforbruget dækker over mindre- såvel som merforbrug i de 10 stifter. En del af stifternes merforbrug kan henføres til i 2009 rekvirerede, men ikke fakturerede tjenestedragter.

Formål 26, præster med refusion, dækker over præster, der er finansieret lokalt, men hvor aflønningen sker via fællesfonden med refusion fra de lokale kasser.

Fællesfonden opgør på formål 27 i henhold til principper for omkostningsbaserede regnskaber den skyldige feriepengeforpligtelse. For præster, for hvilke fællesfonden dækker 60 % af lønudgiften, er 60 % af den skyldige feriepengeforpligtelse registreret. Posteringen af denne forpligtelse under formål 21 løn, 40/60 præster besværliggjorde stifternes løbende styring af lønsumsforbruget, og skyldige feriepenge er derfor udskilt på et særskilt formål fra 2008. Udgiften er lovbunden, og stifterne har ingen indflydelse på den. Afvigelsens størrelse er grundet i et forsigtighedsprincip, idet 2008 og 2009 er de første to år, der blev budgetteret særskilt for denne forpligtelse.

6.1.3 Stiftsadministrationer m.v.

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	70.482	76.599	75.834	-765	99
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	70.157	76.076	75.352	-724	99
FORMÅL - 15 - Indtægtsdækket virksomhed	0	0	0	0	
FORMÅL - 59 - Personalemæssige tiltag	325	523	482	-41	92

Udgifter under delregnskab 3 - Stiftsadministrationer m.v. vedrører stiftspersonalets løn og stiftsadministrationernes drifts- og anlægsudgifter. De enkelte stiftsadministrationer aflægger enkeltvis årsrapport for 2009.

Der har været et samlet mindreforbrug på 0,8 mio. kr., der disponeres af stifterne.

6.1.4 Folkekirkens IT

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	93.204	92.519	86.584	-5.935	94
FORMÅL - 81 - Fælles systemer og aktiviteter	41.640	47.925	48.207	282	101
FORMÅL - 82 - Folkekirkens systemer	3.157	6.511	1.768	-4.743	27
FORMÅL - 83 - Civilregistrering og Kirkebog	19.308	12.149	11.432	-717	94
FORMÅL - 84 - Provstisystemer	2.621	1.480	1.549	69	105
FORMÅL - 85 - Stiftssystemer	24.707	21.864	23.016	1.152	105
FORMÅL - 86 - Kirkeministeriets systemer	184	0	-2.018	-2.018	-
FORMÅL - 87 - Folkekirken.DK	1.586	2.090	2.630	540	126
FORMÅL - 88 - Sognebåndsløsning	0	500	0	-500	0

IT-kontoret varetager administrationen af folkekirkens IT og aflægger separat årsrapport for dets aktiviteter og brug af bevilling. Der har været et samlet mindreforbrug på 5,9 mio. kr., der disponeres af IT-kontoret.

6.1.5 Folkekirkens uddannelser

Fællesfonden giver en årlig bevilling til folkekirkens uddannelsesinstitutioner for præster og til kirkemusikskolerne samt støtte til en række mindre uddannelsesformål inden for folkekirken. De seks uddannelsesinstitutioner aflægger hver for sig årsrapport.

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	45.161	48.990	47.692	-1.298	97
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	1.071	2.157	859	-1.298	40
FORMÅL - 51 - Kirkemusikskoler	18.004	19.394	19.394	0	100
FORMÅL - 52 - Præsteuddannelse	26.086	27.439	27.439	0	100

Udgifter til formål 10 fordeler sig på tilskud til uddannelse af kordegne, kirketjenere og gravere, hvor et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. kan henføres til færre aktiviteter på især kordegneuddannelse samt en ikke-benyttet bevilling til introkursus for nyansatte i provstierne.

6.1.6 Folkekirkens fællesudgifter

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	18.846	23.039	21.043	-1.996	91
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	400	555	650	96	117
FORMÅL - 31 - Konsulenter	2.082	2.682	3.104	422	116
FORMÅL - 32 - Provstirevision	15.375	18.624	16.295	-2.329	87
FORMÅL - 34 - Nationalmuseet	989	1.178	994	-184	84

Delregnskabet mindredgift på ca. 2,0 mio. kr. kan primært henføres til flere relativt beskedne mindreforbrug på provstirevision i stifterne samt et enkelt større mindreforbrug i et stift. Derudover er der et mindreforbrug på formål 34, da Nationalmuseet har haft et lavere aktivitetsniveau i form af færre besøg i sogne. Merforbruget på formål 10 og 31 kan henføres til Akademirådets forbrug af akkumuleret overskud fra tidligere år henholdsvis uforudset/ikke-budgetteret efterbetaling af konsulentonorar.

6.1.7 Folkekirkelige tilskud

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	15.134	18.036	23.187	5.151	129
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	2.148	3.520	8.839	5.319	251
FORMÅL - 33 - Udviklingsfonden	947	1.333	1.351	18	101
FORMÅL - 35 - Studentermenigheder	1.661	1.875	1.689	-186	90
FORMÅL - 41 - Døve	2.890	3.154	3.154	0	100
FORMÅL - 43 - Hørehæmmede	757	791	791	0	100
FORMÅL - 63 - Det Mellemkirkelige Råd	5.467	5.780	5.780	0	100
FORMÅL - 64 - Skt. Petri	1.264	1.583	1.583	0	100

Delregnskabet afvigelse kan primært henføres til et merforbrug på formål 10, som skyldes hensatte midler til seniorbonusordning. Midler er indtægtsført på delregnskab 1 og viser derfor en afvigelse. Et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. vedrørende en ikke-benyttet bevilling til forsøgsprojekter på

samme formål samt et mindreforbrug på formål 35 grundet nedlæggelse af studentermenigheden i Fyens Stift reducerer delregnskabet merforbrug.

Den folkekirkelige udviklingsfond er budgetteret med 1,33 mio. kr. I 2009 er der hensat 0,8 mio.kr. kr. til endnu ikke færdiggjorte projekter.

6.1.11 Finansielle poster

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster	-254	5.200	2.478	-2.722	48
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	-2.252	2.500	-221	-2.721	-9
FORMÅL - 98 - Anlægsreserve	1998	2.700	2.699	-1	100

Finansposter udviser et mindreforbrug på 2,7 mio. kr. Afvigelsen kan henføres til nettoindtægter til Folkekirkens Administrative Fællesskab på 0,3 mio.kr. under *Formål 10 generel virksomhed* mod budgetteret netto renteudgifter på 2.500 t. kr. Nettoindtægterne skyldes renteindtægter fra pengeinstitutter, afledt af en hurtigere opbygning af fællesfondens likvider end oprindeligt forventet, samt færre renteudgifter grundet nedbringelse af lån i stiftsmidlerne.

Forbruget af anlægsreserven på formål 98 er som budgetteret. Ikke udbetalte men bevilligede midler er hensat.

6.1.21 Tilskud til lokale kasser

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	159.614	141.992	141.988	-4	100
FORMÅL - 71 - Udligningstilskud	94.646	98.908	98.908	0	100
FORMÅL - 72 - Generelt tilskud	64.968	43.084	43.080	-4	100

Fællesfonden yder tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb i kommuner, hvor ligningsbeløbet er særligt stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen.

Udgifter på pensions- og forsikringsområdet blev fra 2007 faktureret til de lokale kasser, idet landskirkeskatten blev reduceret med et tilsvarende beløb. For at kompensere de lokale kasser de merudgifter, som lovændringen indebærer, blev landskirkeskatten reduceret svarende til de lokale kassers forsikringsbidrag, og fællesfonden udbetalte et generelt tilskud. Det generelle tilskud er endeligt udfaset i 2012.

6.1.31 Pension, tjenestemænd

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	14.804	39.272	43.038	3.766	110
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	14.804	39.272	43.038	3.766	110

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension til tidligere tjenestemandsansatte kirke- og kirkegårdsfunktionærer og deres efterlevende. Fællesfonden betaler desuden pension til tidligere tjenestemænd i stiftsadministrationerne. Budgettet er baseret på en aktuarmæssig beregning fra 2005, og udgiften er lovbunden.

Pensionsordningen har indtil udgangen af 2006 fungeret som en ”pay as you go”-ordning. Pensionsudbetalingen har derfor været afholdt af fællesfondens løbende indtægter. Der har derfor ikke været indbetalt pensionsbidrag eller på anden måde hensat midler til afdækning af den eksisterende pensionsforpligtelse før 2007, hvor der er blevet opkrævet pensionsbidrag for tjenestemandsansatte kirkegårdsfunktionærer m.m. Udgiften til pension er derfor en nettoudgift. Den optjente pensionsforpligtelse vedrørende de nuværende tjenestemænd er baseret på en aktuarberegning i 2005 opgjort til 1.800 t. kr. pr. 1. januar 2007. Fra 2005 bliver der som hovedregel ikke ansat nye tjenestemænd, for hvilke fællesfonden har en pensionsmæssig forpligtelse.

Et merforbrug kan henføres til færre indtægter end forventet samt et merforbrug på pensionsudbetalinger hos Folkekirkens Administrative Fællesskab (11,3 mio. kr.). Stifterne derimod har et samlet mindreforbrug på 7,5 mio. kr. på ”gamle” pensioner. Dette skyldes, at alle nye pensionister administreres af AdF.

6.1.32 Folkekirkens forsikring

(t.kr)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	0	0	0	0	-
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	0	0	0	0	-

Folkekirkens forsikringsordning omfatter dækning af skadesudgifter ved alle folkekirkens bygninger samt løsøre. For disse skadetyper er der tale om en selvforsikringsordning, hvor skadesudgifterne dækkes af fællesfonden bortset fra en mindre selvrisiko, som skal dækkes af dem, der ejer eller bruger det, der er blevet skadet. Forsikringsordningen omfatter også arbejdsskade- og ansvarsforsikring for alle ansatte i folkekirken.

Der bliver budgetteret med en skadesudgift svarende til den gennemsnitlige skadesudgift over 100 år for skader på bygninger og løsøre.

Forsikringsregnskabet for 2009 udviser et underskud på 8,0 mio. kr., som er dækket af tidligere års overskud af forsikringsbidrag ved en reduktion af reserverne jf. bilag 6.3. Resultatet på delregnskab 32 optræder derfor med et 0.

Ændringerne til lov om folkekirkens økonomi, som blev vedtaget af Folketinget i foråret 2006 indebærer, at udgiften til forsikringsordningen fra den 1. januar 2007 skal hvile i sig selv og dækkes ved bidrag fra de lokale kasser.

Forsikringsregnskabet uddybes i bilag 6.3.

6.2 Noter til balance

Anlægsaktiver

Tabel 6.2.1

Immaterielle anlægsaktiver 2009

(t. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris (pr. 31.12.2008)	31.111	0	31.111
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	2.052	0	2.052
Afgang	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.2009	33.163	0	33.163
Akkumulerede afskrivninger	-20.319	0	-20.319
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.09	-20.319	0	-20.319
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2009	12.844	0	12.844
Årets afskrivninger	8.264	0	8.264
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	8.264	0	8.264

Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	3 - 5 år	
--	----------	--

(t. kr.)	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2009	2.170
Tilgang	11.658
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-5.441
Kostpris pr. 31.12.2009	8.386

Tabel 6.2.2

Materielle anlægsaktiver

(t. kr.)	Grunde, arealer og bygninger*	Inventar og IT udstyr	I alt
Kostpris (pr. 31.12.2008)	134.124	51.489	185.613
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	31.550	3.770	35.320
Afgang	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.2009	165.674	55.259	220.933
Akkumulerede afskrivninger	-262	-46.569	-46.831
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.09	-262	-46.569	-46.831
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2009	165.412	8.690	174.102
Årets afskrivninger	87	3.028	3.116
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	87	3.028	3.116

Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	10 år bygn.forbedringer	3 år
--	-------------------------	------

*Ingen afskrivning bygn.

6.2.3 Egenkapital

Egenkapital 2009 (t. kr.)	
Primobeholdning 01.01.2009	-44.415
Århus stift - primopostering	90
	-44.325
Bevægelser i året	-31.540
Årets resultat	-40.708
Egenkapital pr. 31.12.2009	-116.573

Fri egenkapital	-133.914
Disponeret egenkapital jf. tabel 4.4	17.342

I alt **-116.573**

6.2.4 Hensættelser (t. kr.)

Hensættelser består af:

a.	Forsikringshensættelser	-44.573
b.	Restløn og frivillig fratrædelse	-205
c.	Øvrige hensættelser	-9.411
d.	Afgivne tilsagn	-7.325
e.	Tjenestemandspension	-23.594
I alt		<u>-85.108</u>

a) *Forsikringshensættelser*

Forsikringshensættelserne er estimerede udgifter til dækning af endnu ikke færdigt udbedrede skader fra tidligere år. Opgørelserne for 2000-2003 er foretaget af forsikringsordningens administrator, Alm. Brand, mens hensættelserne indtil 2009 bygger på den gennemsnitlige skadesudgift pr. skade i de foregående år. Fra og med 2009 er den gennemsnitlige pris på skadestyperne kun beregnet på baggrund af tal fra de to foregående år, og ikke hele perioden siden 1999. Desuden er der for 2009 indlagt midler til 10 pct. ekstra skadesanmeldelser i 2009, som først forventes foretaget i 2010. Beregningsmetoden betyder, at der er blevet yderligere og ekstraordinære hensættelser for 2009.

a. **Forsikringshensættelser**

Hensættelser vedr. 2004	-1.676
Hensættelser vedr. 2005	-3.994
Hensættelser vedr. 2006	-4.195
Hensættelser vedr. 2007	-1.553
Hensættelser vedr. 2008	-11.928
Hensættelser vedr. 2009	-16.353
Periodiseringer vedr. forsikring	-4.874
Hensættelser i alt	-44.573

For en uddybende forklaring henvises til bilag 6.3.

b) *Reservefonden*

Fællesfondens reservefond blev opløst i 2004. Samtidig blev midler hensat til imødegåelse af allerede indgåede, men endnu ikke effektuerede tilsagn.

b. Restløn og frivillig fratrædelse

Udestående forpligtelser, primo -205

c) *Øvrige hensættelser*

c. Øvrige hensættelser

Seniorbonus, bindende stiftsbidrag -9.411

d) *Godtgørelse*

d. Afgivne tilsagn

Udviklingsfond, anlægspulje og tillægsbev. -7.325

e. Tjenestemandspension

Hensat -23.594

I alt -85.108

6.2.5. Langfristede gældsposter

Under langfristede gældsposter er registreret langfristede lån optaget af stifterne til finansiering af bygningsforbedringer.

Tidligere var også folkekirkens IT-kontors leasingforpligtelse, en række lån til dækning af fællesfondens likviditetsbehov samt forsikringsreserve angivet i nedenstående tabel.

6.2.5 Langfristede gældsposter (t. kr.)

Investeringslån	2008	2009
Stift	-29.871	-378
IT-kontoret (leasing)	-691	0
Samlet investeringslån	-30.562	-378
Likviditetslån		
Samlet likviditetslån	-7.285	0
Investerings- og likviditetslån	-37.847	-378
Forsikring	-82.992	-74.974
Samlede langfristede gældsposter	i alt -120.839	-75.352

6.2.6. Kortfristede gældsposter

6.2.6 Oversigt over kortfristede gældsposter (t. kr.)	2008	2009
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-25.980	-24.280
Periodeafgrænsninger	-70.578	-49.860
Skyldig feriepenge	-94.447	-98.054
Over - / merarbejde	-333	-209
Anden kortfristet gæld	-2.416	-1.978
Tilbageholdt bevilling	-6	-110
Samlet kortfristede gældsposter	-193.760	-174.491

6.2.7 Lån i stiftsmidlerne

6.2.7

Lån i stiftsmidlerne	t. kr.
Ålborg Stift	378

Ovenstående lån til bygningsforbedringer er teknisk set ikke et lån i stiftsmidlerne, men derimod et lån i fællesfonden. Tidligere skelnedes ikke, og beløbet er derfor medtaget.

6.2.8 Investerings- og likviditetslån

Fællesfonden har hjemmel i henhold til lov om folkekirkens økonomi til at optage lån i stiftsmidlerne til investeringsformål. Endvidere kan fællesfonden låne op til 100,0 mio. kr. til dækning af behov for likviditet. Disse lån omfatter både langfristet og kortfristet gæld, men er konsolideret i nedenstående oversigter.

6.2.8	Stiftsmiddellån primo 2009	Netto bevægelse	Stiftsmiddellån ultimo 2009
Investeringslån			
København	533.333	-533.333	0
Helsingør	0	0	0
Roskilde	0	0	0
Lolland-Falster	0	0	0
Fyen	0	0	0
Aalborg	11.004.141	-10.626.256	377.885
Viborg	18.333.333	-18.333.333	0
Aarhus	0	0	0
Ribe	0	0	0
Haderslev	0	0	0
Samlet investeringslån	29.870.808	-29.492.923	377.885
Likviditetslån			
København	0		0
Helsingør	0		0
Roskilde	0		0
Lolland-Falster	0		0
Fyen	0		0
Aalborg	7.285.176	-7.285.176	0
Viborg	0		0
Aarhus	0		0
Ribe	0		0
Haderslev	0		0
Samlet likviditetslån	7.285.176	-7.285.176	0
Samlet lån	37.155.984	-36.778.099	377.885

6.2.9 Eventualforpligtelser

a) *Tjenestemandspensioner*

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension for en række tjenestemænd ansat i folkekirkeligt regi. Der har indtil 2007 ikke været indbetalt pensionsbidrag eller på anden måde hensat midler til afdækning af pensionsforpligtelsen jf. afsnit 6.1.31. Pensionsudbetalingen har været afholdt af fællesfondens løbende drift. Fra 2007 er der blevet opkrævet pensionsbidrag for tjenestemandsansatte i kirkegårdsfunktionærer m.m. Den optjente pensionsforpligtelse vedrørende de nuværende tjenestemænd er baseret på en aktuarberegning i 2005 opgjort til 1,8 mio. kr. Fra den 1. januar 2005 bliver der som hovedregel ikke ansat nye tjenestemænd, for hvilke fællesfonden har en pensionsmæssig forpligtelse.

b) *Operationel leasing*

Stift/Institution	Aktiv	Forpligtigelse	Bem.
Aalborg Stift	Kopimaskine	201	
Løgumkloster Kirkemusikskole	Kopimaskiner	350	
Sjællands Kirkemusikskole	Kopimaskine	87	

c) *Husleje*

Stift/Institution	Aktiv	Forpligtigelse	Bem.
Løgumkloster Kirkemusikskole	Husleje	28	3 mdr.
FIP København	Husleje	275	6 mdr.
FIP Århus	Husleje	1.113	5 år
Roskilde Stift	Husleje	954	3 mdr.
IT-kontoret	Husleje	1.832	-

d) *Provstirevision*

Provstirevision omfatter udgifter til revision af de lokale kirkelige kasser samt udgiften til revision af provstiudvalgskasserne.

Udgifter til provstirevision er siden 2007 bogført efter omkostningsbaserede principper, hvor de tidligere var bogført efter udgiftsbaserede principper.

e) *Andre forpligtelser*

Godkendte rekvisitioner til præstekjoler, hvor stiftet endnu ikke har modtaget faktura.

Stift/Institution	Aktiv	Forpligtigelse	Bem.
Københavns Stift	Præstekjoler	133	
Viborg Stift	Præstekjoler	152	
Århus Stift	Præstekjoler	228	
Ribe Stift	Præstekjoler	228	

6.3 Folkekirkens forsikring 2009

6.3.1 Resultatopgørelse 2009 - forsikring

Forsikringsregnskab		
Resultatopgørelse	2008	2009
Forsikringsindtægt	-73.727.003	-75.406.099
Udbetalt skadeserstatning		
- vedr. 2004	0	925.308
- vedr. 2007	0	1.747.514
- vedr. 2008	0	13.148.900
- vedr. 2009	18.615.074	26.661.224
- Øvrige udbetalinger	<u>333.227</u>	<u>0</u>
Udbetalt skadeserstatning i alt	18.948.301	42.482.946
Hensættelse til skader		
- vedr. 2008	5.224.310	9.981.013
- vedr. 2009	0	16.353.205
- ændring for øvrige år	7.236.725	771.659
- tilbageførte hensættelser m.m.	<u>-1.489.830</u>	<u>-321.734</u>
Hensættelse til skader i alt	10.971.205	26.784.143
Omkostninger vedr. administration		
- forsikringspræmier	14.881.666	15.565.298
- tjenesteydelser	1.475.883	1.291.079
- bankgebyrer m.m.	<u>20.102</u>	<u>39.057</u>
Omkostninger vedr. administration i alt	16.377.651	16.895.434
Renteindtægter/forrentning af kapital	-3.536.563	-1.488.832
Tilbageført fors. udb. Alm. Brand	0	-1.250.062
Resultat	-30.966.409	8.017.531
Overført til resultat/Tilbageført fra tidligere års resultat	30.966.409	-8.017.531
Nyt forsikringsresultat	0	0

Årets resultat for folkekirkens forsikringsordning er et underskud 8,0 mio. kr. Prisen for en gennemsnitlig skade har vist sig at være højere end budgetteret, og dermed er både skadeserstatninger samt hensættelse til anmeldte skader blevet forhøjet. Udbetalte skadeserstatninger – som der ikke tidligere har været hensat til – er steget fra 19,0 mio. kr. til 42,5 mio. kr., og hensættelse af midler til anmeldte skader er steget fra 11,0 mio. kr. til 26,8 mio. kr. Indtægten af forsikringspræmierne er steget med 0,7 mio. kr. Renteindtægterne er faldet fra 3,5 mio. kr. til 1,5 mio. kr. og har således givet en mindreindtægt på 2 mio. kr.

Det skal bemærkes, at udgifterne til forsikringsordningen er undervurderet med 0,3 mio. kr. Underskuddet på ordningen, som i 2009 dækkes ved at reducere hensættelsen af tidligere års overskud, er derved undervurderet med 0,3 mio. kr., hvilket betyder, at tidligere års overskud på balancen burde reduceres tilsvarende og tilbageføres til resultatet. Periodeafgrænsningsposten skulle dermed have været 0,3 mio. kr. større.

6.3.2 Forsikringshensættelser og overskud 2009

Hensættelser vedr. forsikring ultimo 2009	2008	2009
Hensættelser vedr. 2004	-1.761.050	-1.676.029
Hensættelser vedr. 2005	-4.335.485	-3.993.900
Hensættelser vedr. 2006	-4.451.237	-4.194.612
Hensættelser vedr. 2007	-2.048.702	-1.553.256
Hensættelser vedr. 2008	-5.224.310	-11.928.221
<u>Hensættelser vedr. 2009</u>	<u>0</u>	<u>-16.353.205</u>
Hensættelser i alt	-17.820.784	-39.699.223
Periodeafgrænsningsposter vedr. forsikringshensættelser		
For lidt trukket Nordea/Willis	-111.072	-3.938.033
For lidt trukket Alm.brand	<u>351.025</u>	<u>-935.780</u>
Periodeafgrænsning i alt	239.953	-4.873.813
Forsikringshensættelser i alt	-17.580.831	-44.573.036

Hensættelserne er jf. 6.3.1 steget fra 17,6 mio. kr. til 44,6 mio. kr. Tallene er inklusiv skader udbetalt af administrator, men endnu ikke refunderet af det administrative fællesskab.

Hensat overskud fra tidligere år	2009
Forsikringsresultat 2007	-52.025.152
Forsikringsresultat 2008	-30.966.409
<u>Forsikringsresultat 2009</u>	<u>8.017.531</u>
Nyt hensat overskud	-74.974.030

Det akkumulerede overskud vedr. forsikringsordningen er faldet med 8,0 mio. kr. svarende til årets underskud, således at det akkumulerede overskud nu er på 75,0 mio. kr. Forsikringsreserven i form af hensat overskud fra tidligere år må højst udgøre ca. 60 mio. kr. svarende til et års budgetterede skadesudgifter under selvforsikringen. I forbindelse med fastsættelsen af præmien for 2010 blev det besluttet at reducere præmieopkrævningen med ca. 22 mio. kr. for at reducere hensættelsen svarende til ca. 60 mio.kr. Hensættelsen ultimo 2009 på ca. 75 mio. kr. vil derfor ultimo 2010 være reduceret med ca. 22 mio. kr., hvis skadesniveauet i 2010 svarer til det budgetterede niveau, dvs. ca. 60 mio. kr.